

Plan i program rada Muzeja grada Pakraca za 2023. godinu

Pakrac, prosinac , 2022.

UVOD

Muzej grada Pakraca javna je kulturna i stručno istraživačka ustanova koja se bavi sakupljanjem, dokumentiranjem, zaštitom, proučavanjem, te prezentacijom povijesnih ostataka grada i njegove okolice od pretpovijesti do današnjih dana. Muzej je čuvar i promicatelj povijesne i kulturne memorije ovoga kraja sve u funkciji unapređivanja održivog korištenja kulturne i prirodne baštine te u funkciji kulturnog i gospodarskog (turističkog) razvoja grada Pakraca i okolice. Ovim dokumentom određene su smjernice, rokovi i razmjeri pojedinih aktivnosti rada za 2022. godinu. Svoj plan i program Muzej grada Pakraca će ostvarivati kroz sljedeće primarne oblike djelatnosti:

- 1. Skupljanje građe**
- 2. Zaštita građe**
- 3. Stvaranje muzejske dokumentacije**
- 4. Stručni rad**
- 5. Izložbena djelatnost**
- 6. Nakladnička djelatnost**

Pored navedenog Muzej će kontinuirano popunjavati svoj knjižnični fond, raditi na pedagoško-edukativnoj djelatnosti (posebnu pažnju ovdje poklanjamо radu s djecom i mladima) i medijskoj promidžbi, angažirati se na pripremnim radovima za stalni postav te sudjelovati kao suorganizator u nizu projekata koje organiziraju razne ustanove i udruge izvan muzejske djelatnosti sve u cilju promocije baštine grada i izgradnje njegova narušena kulturnog identiteta.

Muzej grada Pakraca djeluje u objektu Mali dvor Janković koji je dio zaštićene kulturno-povijesne cjeline vlastelinskog kompleksa Janković u samom središtu grada.

Djeluje na 516m² prostora unutar kojeg su raspoređeni uredski prostori, prostori knjižnice muzeja, izložbeni prostori, prostori čuvaonice muzeja te prostori za edukativne sadržaje namijenjene dječjoj populaciji. Muzej se općenito bavi zaštitom i prezentacijom kulturne baštine ovoga kraja te promovira kulturno-povijesne i etnografske vrijednosti grada i okolice. Svojom prezentacijskom odnosno izložbenom aktivnošću daje bitan doprinos kulturnom društvenom životu grada, a svojom edukacijskom djelatnošću postaje i važan čimbenik u poučavanju o značenju i važnosti baštine Pakraca i okolice.

Djelatnici

Muzej trenutno broji pet djelatnika - Jelenu Hihlik, dipl.pov.umj i etnolog, koja obavlja poslove ravnatelja muzeja i stručni posao kustosa, Teu Lokner, mag.archeol. koja obavlja posao arheologa i ima stručno zvanje kustosa, Krešimira Vaceka, mag.archeol. arheologa koji sa stručnim zvanjem kustosa, Daniela Grčevića muzejskog tehničara te Željku Razumović-Odvorac zaposlenu preko projekta Svijet graševine kao promotor Spahijskog podruma.

Broj djelatnika muzeja se povećavao tijekom godina ali samo se na ovaj način mogla povećati učinkovitost i stručnost opsežne djelatnosti koju muzej obavlja.

1. SKUPLJANJE GRAĐE

Otkup i darovanja

U Muzeju se ulažu veliki napor za kontinuiranim obogaćivanjem muzejskog fundusa i to svih muzejskih zbirki (kulturno-povijesne, arheološke, zbirke razglednica, školske zbirke, etnografske zbirke, zbirke umjetnina, zbirke fotografija i zbirke Domovinskog rata). Građu prikupljamo na više načina, otkupom koji ovisi o financijskim sredstvima, darovanjima koje ovisi o volji vlasnika za darovanje predmeta osobnog (obiteljskog) nasleđa te kroz terenske nalaze. U otkupu građe prednost imaju akvizicije važne za realizaciju povremenih tematskih izložbi ili za budući stalni postav. Popuna zbirke umjetnina ovisi isključivo o darovanjima umjetnika.

Terenski rad

Tijekom 2023. godine planirana su terenska istraživanja Pakrac, Lipika i okolice radi sakupljanja građe odnosno informacija o više aspekata prošlosti ovoga kraja. Ovaj rad predviđa etnografska, arheološka te kulturno-povijesna istraživanja. Predviđena arheološka istraživanja su u prvom redu istraživanje lokaliteta Starog grada ali i svih poznatih i dosada nepoznatih potencijalnih arheoloških lokaliteta u Pakracu i njegovoj okolici. Posebno atraktivan se čini lokalitet Mali kraj u Badljevini koji trenutno ima puno potencijala za daljnja istraživanja. Razmjer ovih istraživanja će ovisiti o dostupnim sredstvima kao i o dostupnosti lokaliteta. Arheološka iskopavanja Starog grada započeta su 2017. godine uz podršku Ministarstva kulture RH i Grada Pakrac te se nadamo nastavku istraživanja i financijskoj podršci i u 2023. godini. U sklopu etnografskih i kulturno-povijesnih istraživanja predviđen je obilazak terena, fotografiranje, pregled arhiva te intervju s različitim kazivačima koji znaju

više o tome kako se u ovom kraju živjelo u prošlosti. Kroz istraživanje i terenski rad u planu za iduću godinu imamo i bavljenje fenomenima nematerijalne baštine na razini koja bi išla u smjeru njihove zaštite. Ovdje se u prvom redu radi o vrlo posebnom i specifičnom načinu pjevanja muških vokala u Prekopakri, zaštiti umijeća izrade tradicijskog nakita te zaštiti saganlike kao vrlo starog i jedino na ovom prostoru sačuvanog jela iz prošlosti. Vjerujemo da će buduća istraživanja dovesti i do novih spoznaja o nematerijalnoj baštini koju bi trebalo zaštititi.

2. ZAŠTITA GRAĐE

Preventivna zaštita

Muzejski predmeti pohranjeni su u muzejskoj čuvaonici u uvjetima pogodnim za čuvanje.

Muzejska čuvaonica je opremljena metalnim policama te metalnim ladičarima.

Muzejska građa zaštićena je posebnim materijalima (beskiselinske mape, kutije, papir, ...) koji ju štite od dalnjeg propadanja, kako bi dočekala restauraciju u zadržanom stanju (postojećem, bez dalnjeg propadanja), te su u idućoj godini planirana sredstva za kupnju zaštitnih materijala (beskiselinskih kutija, uložnica, folija i sl.). Također nastaviti će se s preventivnom zaštitom predmeta koji pristignu u muzej (čišćenje, pravilna pohrana, dokumentiranje i inventarizacija). Program opremanja je kandidiran i na natječaju Ministarstva kulture i medija RH.

Restauracija građe

Za 2023. planirana je restauracija jednog vrlo važnog predmeta iz kulturno-povijesne zbirke Muzeja, radi se o vatrogasnoj zastavi s kraja 19.stoljeća točnije iz 1898. Zastava je darovana od strane Dobrovoljnog vatrogasnog društva Pakrac muzeju, u prilično je lošem stanju te joj U planu je i restauracija više predmeta koji bi trebali biti izloženi u sklopu stalnog postava u Spahijskom podrumu.

3. MUZEJSKA DOKUMENTACIJA

Inventarizacija

Najvažnija muzejska aktivnost je inventarizacija muzejske građe i dokumentacije (Zakon o muzejima, Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara). Inventarizaciji građe

(neinventarizirane građe i nove akvizicije) u računalnom M++ programu biti će posvećen veliki dio stručnog rada i u 2023. godini. U 2015. registrirali smo sveukupno pet muzejskih zbirki te planiramo kako će u 2023. još dvije muzejske zbirke (arheološka i likovna) biti upisane u Registar kulturnih dobara RH, a uvjet za navedeno je upravo obrađenost muzejske građe.

Muzejska dokumentacija

Za iduću godinu planiramo daljnje stvaranje muzejske dokumentacije koja se sastoji od primarne i sekundarne dokumentacije.

U primarnu dokumentaciju spadaju: Knjiga inventara i Katalog predmeta koje vodimo računalno. Unutar sekundarne dokumentacije vodimo Hemeroteku (prikljupljanje članaka objavljenih o radu muzeja), Evidenciju o izložbama, Fototeku i Evidenciju o pedagoškim djelatnostima.

4. STRUČNI RAD

Stručni rad u muzeju se sastoji od stručne obrade muzejske građe, pisanja stručnih članaka, odabira građe za izložbene projekte, dokumentiranja i istraživanja te ekspertize muzejske građe, sudjelovanje na različitim stručnim skupovima i stručnim radionicama.

Posudbe i davanje na uvid

Muzej će zainteresiranim korisnicima omogućavati i nadalje uvid u muzejsku građu i dokumentaciju sukladno pravilima koji su definirani Pravilnikom o uvidu u muzejsku građu. Također u slučaju potrebe i zahtjeva, muzej će davati na posudbu muzejsku građu za pojedine izložbene projekte.

Djelovanje u strukovnim društvima stručna usavršavanja

Stručni djelatnici muzeja članovi su strukovnih Udruga Muzejske udruge Istočne Hrvatske , Hrvatskog arheološkog društva i Hrvatskog etnološkog društva. U idućoj godini planirano je sudjelovanje u radu strukovnih društava, na seminarima i znanstvenim skupovima te stručnim ekskurzijama u organizaciji strukovnih udruga u Hrvatskoj radi stručnog usavršavanja i upoznavanja s metodama rada u pojedinim granama muzejskih društava ili

pojedinih ustanova. U planu je sudjelovanje na nekoliko stručno-znanstvenih skupova i seminara.

5. IZLOŽBENA DJELATNOST

Izložbena djelatnost u 2023. bit će usmjerena na realizaciju izložbi iz fundusa muzeja te gostujućih izložbi drugih muzeja. Izložbena aktivnost ovisi o sredstvima koja će nam biti na raspolaganju za ovu vrstu aktivnosti.

Noć muzeja

Petak 27.1.2023., radno vrijeme muzeja za ovu noć će kao i dosada biti 18.00h -1.00h.

Događanja prigodom obilježavanja 1. ožujka, početka Domovinskog rata

Događanja povodom Dana grada Pakraca, ožujak 2023.

Organiziranje jedinstvenog kviza o poznavanju baštine Grada, organiziranje izložbe

Izložba karikatura „Kronika hrvatske gluposti“, Nik Titanik, ožujak 2023.

Međunarodni dan muzeja, svibanj 2023.

Akcija kojoj se priključujemo svake godine i kojoj je cilj popularizirati muzej široj javnosti te prezentirati njegov rad osobito mlađim generacijama kroz različita događanja u muzeju, akcije će biti usmjerene prema svim generacijama potencijalnih posjetitelja i približavanju muzejske djelatnosti širem krugu javnosti.

Multipak, Multimedija u Pakracu, lipanj 2023.

Multipak je događanje koje ćemo u 2023. godini organizirati zajedno s Gradskom knjižnicom Pakrac, obrtom Roberto, Turističkom zajednicom Pakrac i Gradom Pakracom. Kao i dosada planiramo organizirati likovnu izložbu, projekcije recentnih dokumentaraca, veliku hi-fi izložbu, predavanja, koncerte i edukativne radionice. Ovdje se kroz edukativne radionice posebno obraćamo mlađoj publici koju pokušavamo na drugačiji način uključiti u kulturna događanja.

Pakračko ljeto, lipanj i srpanj 2023.

Muzej će sudjelovati kao jedan od organizatora u događanju koje bi trebalo promovirati kulturna događanja (izložbe, koncerti, predavanja, kazalište, film) na jedinstvenom, otvorenom prostoru dvorišta Janković.

Coolturno ljeto, srpanj, kolovoz 2023.

Interaktivne radionice i programi za djecu i mlade tijekom ljetnih praznika, ovdje ćemo surađivati s drugim gradskim kulturnim ustanovama Gradskom knjižnicom Pakrac i Osnovnom glazbenom školom Pakrac. Za vrijeme ljetnih praznika mlađoj populaciji nudimo niz kulturni, edukativnih ali i zabavnih sadržaja s ciljem njihovog poticanja za sudjelovanje u kulturnom životu zajednice i oplemenjivanja slobodnog vremena kojeg imaju za vrijeme praznika.

„Tragom Jankovića“, rujan 2023.

Stručni skup i manifestacija oživljene povijesti

Zajednički projekt Osnovne glazbene škole Pakrac, Muzeja grada Pakraca i Gradske Knjižnice Pakrac koji za cilj ima donijeti i zabilježiti nove stručne spoznaje o ovoj obitelji te oživjeti pakračko vlastelinstvo njihovog doba. Kroz glazbu njihovog doba, kostimirano uprizorenje povijesti i niz sličnih događanja, želja nam je približiti njihov povijesni značaj te djelić važne pakračke povijesti približiti široj javnosti

Izložba o tradicijskom nakitu Požeško – slavonske županije, listopad 2023.

Sudjelovanje na sajmu Slavonski banovac, listopad 2023.

6. NAKLADNIČKA DJELATNOST

Nakladnička djelatnost muzeja vezana je uz izložbene projekte (plakati, pozivnice, deplijani, katalozi) te izdanja reklamno-propagandne namjene. U planu je i izrada reklamnih brošura kao i tiskanje materijala vezanih za edukativnu djelatnost muzeja odnosno slikovnica, društvenih igara i drugih izdanja kroz koje bi se Pakrac i njegova povijest približila najmanjim posjetiteljima muzeja.

Muzejska knjižnica

U planu je popunjavanje knjižničnog muzejskog fonda putem razmjene i darovanjem od strane srodnih ustanova te putem otkupa potrebne stručne literature za znanstveni i stručni rad.

7. EDUKATIVNA DJELATNOST

Tijekom godine muzej planira ostvariti i edukativnu djelatnost kroz različita stručna vodstva namijenjena djeci iz vrtića, osnovne i srednje škole te posjetiteljima grada. Osim toga planiramo organizirati niz edukativnih radionica koje će tematski biti vezane uz različite izložbe postavljene u muzeju ali i druge različite akcije i manifestacije koje muzej provodi. Želja nam je djeci i mladima ponuditi zanimljive i zabavne sadržaje kroz koje mogu naučiti nešto o zavičajnoj povijesti i baštini ali se i kreativno izraziti na različite načine.

8. MEDIJSKA PROMIDŽBA

Muzej će se medijski promicati na različite načine kroz tiskane novine, internetske portale, radijske i televizijske postaje. U ovoj godini planiramo nastaviti uređivati Internet stranicu muzeja te nadalje održavati Facebook i Instagram profil koji nam omogućavaju brzo širenje informacija vezanih uz djelovanje muzeja.

9. OSTALI OBLICI DJELATNOSTI

Opremanje:

Jedan od temeljnih zadataka muzeja je čuvanje i zaštita muzejske građe stoga je nužno kontinuirano osiguravati sredstva za daljnje uređenje i opremanje muzejske čuvaonice neophodne za čuvanje i zaštitu građe. Stoga ove godine planiramo dio sredstava od Ministarstva kulture RH utrošiti za navedenu namjenu.

Investicije:

U 2023. od Ministarstva kulture i medija RH zatražena su sredstva za opremanje muzeja za nabavu izložbenog namještaja, računala i opreme za edukativni prostor te čuvaonice muzeja. U 2023. planiramo realizirati i program Sanacije pročelja Muzeja grada Pakraca za koji smo kroz „Program ulaganja u zajednicu 2022.“ Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU dobili sredstva u iznosu od 150.000,00kn.

Digitalizacija muzejske građe

Jedan od prioriteta u našoj djelatnosti i u 2023. godini je digitalizacija muzejske građe iz zavičajne zbirke. Digitalizacija je danas najbolji način za zaštitu građe ali i za njenu dostupnost široj javnosti. Stoga smo u suradnji sa Gradskom knjižnicom Pakrac pokrenuli projekt digitalizacije 2015. i kandidirali ga na natječaj za javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture RH. Dosada smo digitalizirali jedan dio građe zavičajne povijesti iz obje ustanove i objavili ga na zasebnom portalu www.digi-pakrac.com. Ovaj proces namjeravamo nastaviti i kontinuirano objavljivati digitalizirani materijal na ovom portalu. Osim toga pokrenuli smo i projekt izrade mobilne aplikacije muzeja koji smo kandidirali na natječaj Ministarstva kulture i medija.

Stručna predavanja i promocije knjiga

U muzeju ćemo organizirati veći broj stručnih predavanja kojima će se povjesne i slične teme pokušati što više približiti zainteresiranoj javnosti. Isto tako, planiramo održavati i promocije knjiga relevantnih za muzejsku djelatnost, grad Pakrac i njegovu okolicu.

10. IZVORI FINANCIRANJA

Muzej će najveći dio svoje djelatnost ostvarivati sredstvima Grada Pakraca i sredstvima Ministarstva kulture i medija RH. Moguće je i sufinanciranje pojedinih programa i projekata od strane drugih subjekata kroz prijave na natječaje koje godišnje raspisuju različite Zaklade, Ministarstva, Banke i Fondovi i koje redovito pratimo.

KLASA:612-05/22-01/60

URBROJ:2162/06-22-01

ravnateljica MGP:

dipl. pov.umj., Jelena Hihlik

